

D. S. Grewal u. Punjab State (Tuli, J.)

ਡੀ.ਐਸ.ਗਰੇਵਾਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (ਤੁਲੀ, ਜੇ.)

ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇ . ਮਾਨਚੇ ਗੌੜਾ, (5) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ । ਇਸੇ ਤਰਕ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਬਤੌਰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਿਤੀ 15 ਸਤੰਬਰ 1966 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ-ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ।

(7) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗਤਾਂ ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤੇ ਸਮੇਤ 7 ਅਗਸਤ 1966 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਅਤੇ 19 ਸਤੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ , ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਦੀ ਫੀਸ ਰੁ. 100.

ਆਰ.ਐਨ.ਐਮ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਨਰੂਲਾ, ਜੇ. (ਇੱਕ ਗੱਲ 'ਤੇ)
ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੇ. (ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ)

ਡੀਐਸ ਗਰੇਵਾਲ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ,- ਜਵਾਬਦਾਰ।

1966 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 119 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ

ਫਰਵਰੀ 19, 1970

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ (X of 1953)- ਧਾਰਾ 8(1) (ਬੀ) ਅਤੇ 8(2) — ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ—ਕੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ—ਅਜਿਹੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ-ਉਤਰਕਾਰ ਬਰਾਬਰ ਸਾਲਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ—ਆਰਥਿਟਰੇਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਤਾਜ਼ਾ ਸੂਚਨਾ—ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ—ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ—ਦਾ ਮੋੜ—ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ—ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਇਆ—ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ।

(ਪ੍ਰਤੀ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.) ਰੱਖੀ ਗਈ।— ਕਿ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਪੰਜਾਬ ਮੰਗ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 8(1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਜੱਜ ਮਾਝਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ,

(5) ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 506.

ਪਰ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਧਾਰਕ, ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਣਨ ਕਰਕੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੨)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਹ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਧਾਰਕ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈਣ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ,

(ਪਰਾ ੩)।

(ਪ੍ਰਤੀ ਤੁਲੀ, ਜੇ.) ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਗੋਬੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੰਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(2) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਾਜਬ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਮੰਗੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(2) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਵਿੱਚ, ਸਾਲਸ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਜੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਜਿਸ ਲਈ ਮੰਗੀ ਗਈ ਥਾਂ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁੜ-ਵਾਰ ਨੁਕਸਾਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੰਗੀ ਗਈ ਪ੍ਰੀਮਿਸ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕੋਈ ਅਹਾਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਆਦਿ, ਆਦਿ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਵਾਧਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਲਸ ਦੇ ਨਿਆਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(ਪਰਾ 14)।

ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਬਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਵੱਲੋਂ 13 ਮਾਰਚ, 1969 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਐਸ. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੇਸ 16 ਜਨਵਰੀ, 1970 ਨੂੰ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਵੱਲੋਂ

19 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਰਵਰੀ, 1970।

25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਬੀ. ਐਲ. ਮਾਰੋ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਅਪੀਨ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 1,000 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ।

ਕੇ.ਐਲ. ਸਚਦੇਵ ਅਤੇ ਮਿਸ ਸੁਰਜੀਤ ਟੈਕ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਜੇ.ਐਸ. ਰੇਖੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ (ਪੰਜਾਬ), ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ। _____

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ.ਜੇ.-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਰਿਕੂਇਜ਼ਸ਼ਨਿੰਗ ਐਂਡ ਏਸੀ ਕੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਆਫ ਇਮੋਵੇਬਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1953 (1953 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ XI) ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, 1966. ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ 1953 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ XI ਦੀ ਧਾਰਾ 8(1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਨੀਅਰ ਅਪੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਆਰਬੀ ਟਰੇਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਐਡ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਕੋਲ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

(2) ਪੀਆਈਨੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ) 1953 ਦੇ XI9 ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ (8(1) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ, ਜੋ ਇਸ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ, ਜਾਂ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ।" ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 18 ਨਵੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਪੀਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 9(29)-IJ-61/44217 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਪੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ, ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ। ਕਿਸੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਾਲਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 8(1) (ਬੀ) ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ)। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਮੁਹੰਮਦ ਸਫੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1) ਵਿੱਚ ਸਿਨਹਾ, ਜੇ . ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਬੰਧੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(3) * ਸਿੱਖਿਅਤ-ਜੀ.ਜੱਜ ਨੇ 6>ਸਬੋਰਡੀ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਜੋ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਸੀਨੀਅਰ

ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਸਨ।

(1) **ਦੇ.ਆਈ.ਆਰ. 1953 ਕੈਲ. 729**

ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਲਸੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੱਕ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਨੂੰ 1947 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੀਅਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 1957 ਤੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਫਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦਸ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੋ ਨੂੰ 1951 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੀਅਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਫਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦਸ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, 1961। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 8(1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 18 ਨਵੰਬਰ, 1961 ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਸ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਨਿਆਂਇਕ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਭਾਵ 18 ਨਵੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਸਾਰੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਸਨ। 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1960 ਅਤੇ 20 ਫਰਵਰੀ, 1967 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਛੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਨ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਸਨ। ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ, 18 ਨਵੰਬਰ, 1961 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1960 ਅਤੇ 13 ਫਰਵਰੀ, 1962 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਹ ਦਫਤਰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਪੰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ, 5 ਮਾਰਚ, 1962 ਅਤੇ 2 ਫਰਵਰੀ, 1967 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਸ ਦਫਤਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੂੰ ਪਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰੇਕ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਫਸਰ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਫਸਰ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇਸ ਲਈ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦਫਤਰ ਦਾ ਚਾਰਜ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਉਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕਸਾਲਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਹਰ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਹਲੀ ਰਸਮੀਤਾ ਹੁੰਦੀ। ਮਾਮਲੇ ਦਾ

ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਮਤਭੇਦ ਲਈ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਫਿਲਹਾਲ ਇਹ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਧਾਰਕ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ $b^{\circ}n = \text{ ਹੈ}$ । ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ $\text{arbi-}^{\wedge} \text{trator}$, ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਅਤੇ

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਲੈਣ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਦਲ ਰਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਉਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਛੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਜੱਜ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਇੰਨਾ ਯੋਗ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਉਹ ਮਿਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀ ਨੈਟ ਜੱਜ ਹੈ।

(4) ਉਪਰੋਕਤ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੇ ਐਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਛੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਬਣਨ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੇੂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਾਕੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵੀ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਹ ਮੈਟਰ ਹਨ ਜੋ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਧਿਰ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਵਾਰਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਲਈ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਆਰ ਐਸ ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਜਨਵਰੀ, 16, 1970

ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼

(6) ਤੁਲੀ, ਜੇ. - ਪੁਨੀਪਬ ਜੋਇੰਟਰਾਈਸ਼ਨਿੰਗ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਟ, 1953 (ਐਕਟ 11)

ਆਫ 1953) (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ 1966 ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮਕਾਨ ਨੰ. B-XIII-208, ਜਿਸਨੂੰ 'ਅਜੀਤ ਵਿਲਾ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਪੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 18 ਮਈ, 1959 ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਗਰਲਜ਼ ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਲਈ ਮੰਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਕਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਗ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਵਿਵਾਦ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗੇ ਗਏ ਮਕਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 1000 ਰੁਪਏ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਹੈ। 520-00 ਪ੍ਰਤੀ ਮੋਨੈਸੈਮ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 25 ਜੁਲਾਈ, 1961 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 9 (29) ਆਈਜੇ-61/44217, ਮਿਤੀ ਨਵੰਬਰ

ਦੁਆਰਾ 18, 1961, ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ 10,000 ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। 1000-00 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਉਸ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਘਰ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(7) ਇਹ ਅਪੀਲ 6 ਮਾਰਚ 1969, 12, 1969 ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਫੈਸਲਾ ਲਿਖਦੇ ਸਮੇਂ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 13 ਮਾਰਚ, 1969 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ 16 ਜਨਵਰੀ, 1970 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

(8) ਜੋ ਮੰਗੇ ਗਏ ਮਕਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਅਪੀਲ ਲਾਂਟਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਨੁਭਾਗ

ਡੀ.ਐਸ.ਗਰੇਵਾਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (ਤੁਲੀ, ਜੇ.)

ਐਕਟ ਦਾ 8 (2) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

“8 (2)। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ:-

- (a) ਇੱਕ ਆਵਰਤੀ ਭੁਗਤਾਨ, ਮੰਗ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਦੀ ਜੋ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋਣੀ ਸੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲਈ ਗਈ ਸੀ; ਅਤੇ
- (b) ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਰਕਮ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੇਠਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ:-
 - (i) ਮੰਗ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ;
 - (ii) ਮੰਗੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਖਰਚੇ;
 - (iii) ਮੰਗ ਤੋਂ ਰਿਹਾਈ 'ਤੇ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਮੁੜ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਰਚੇ; ਅਤੇ

(iv) ਮੰਗ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ (ਆਮ ਅੱਥਰੂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ), ਉਹ ਖਰਚੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੀ।"

(9) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ: -

1. ਮੰਗ ਅਧੀਨ ਪਰਿਸਰ ਦਾ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਇਆ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ?

(2) ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਕੌਣ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲਾ ਮਕਾਨ 5300 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਰੋਡ, ਲੁਧਿਆਣਾ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਪਲਾਟ ਵਿਚ ਮਕਾਨ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੁਪਏ 'ਤੇ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1964 ਨੂੰ 33-33 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼, 1959-60 ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਅਤੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। 3-00

1959 ਅਤੇ 1964 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ, ਸਹਾਇਕ ਪਟਵਾਰੀ, ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 400 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੀ। 8 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਨੂੰ 10,864-00, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਅੰਸਤ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਰੁਪਏ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। 27.00. 14 ਮਾਰਚ, 1960 ਨੂੰ 300 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟੁਕੜਾ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ 21-66 ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.3 ਬੀ.ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਨੇ 13 ਦਸੰਬਰ 1954 ਨੂੰ ਮੰਗੇ ਗਏ ਮਕਾਨ ਦੇ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ। ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਲਾਗਤ 'ਤੇ 6 ਫੀਸਦੀ ਰਿਟਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ 625-00. ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 6 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 7 ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। 1962 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ, ਕਿ 1959 ਵਿੱਚ, ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਲਾਗਤ 1954 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲੋਂ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੱਧ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਪੂੰਜੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ। PW 4 ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬੁੱਕਰ ਤਖਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ 1959 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ.ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਲਈ 3 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਰਕਮ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ ਐਸ ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਸੀ। ਘਰ ਦਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਸੀ ਜੋ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਖਰੀਦਣ

ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 3 ਲੱਖ ਪੀਡਬਲਯੂ 5 ਬੈਕੁੰਨ ਰਾ) ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਡੀਲਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 1959 ਵਿੱਚ ਅਜੀਤ ਵਿਲਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੀ ਦਰ ਰੁਪਏ ਸੀ। 35/ ਜਾਂ ਰੁ. 36/ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ 11 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਰ ਰੁਪਏ ਸੀ। 50/ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼। ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਾਲਜ ਰੋਡ 'ਤੇ ਅਜੀਤ ਵਿਲਾ ਨੇੜੇ ਕੋਈ ਪਲਾਟ ਨਹੀਂ ਵੇਚਿਆ ਸਗੋਂ ਸੰਤ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟ ਵੇਚਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਕਤ ਮਕਾਨ ਤੋਂ 150 ਗਜ਼ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਸੰਤ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟ 1000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵੇਚੇ ਗਏ। 25/ ਜਾਂ ਰੁ. 26/ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼। ਸ੍ਰੀ ਡੀ.ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.6 ਵਜੋਂ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 11 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ ਰੁਪਏ ਸੀ। 3,50,000.00 ਅਤੇ 1959 ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਜੀਤ ਵਿਲਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰੇਟ ਸੀ। 30/ ਤੋਂ ਰੁ. 35/ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਜੋ ਕਿ ਵਧ ਕੇ ਲਗਭਗ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। 55/ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼। ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਜੀਤ ਵਿਲਾ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 500/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਮਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਕਮਰਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਉਹ ਆਈਨ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿਰਾਇਆ ਦੀ ਦਰ ਰੁਪਏ 500 ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਕੋਈ ਫੰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਸਥਾਈ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਆਰ.ਐਲ. ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸਦੇ ਸਮਾਨ ਲਈ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਘਰ 1944-45 ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਜੀਤ ਵਿਲਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵੇਚੀ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੂਰਾ ਸਬੂਤ ਸੀ ਜੋ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(10) ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਆਰਐਲ, ਮਿਤੀ 21 ਜਨਵਰੀ, 1955 ਹੈ, ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਡੀ.ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਸਮਾਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਮਰਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਬਨ ਗਲੇ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ। 500 PM, ਜੇਕਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਚਾਹਿਆ ਜਾਵੇ।

ਸ੍ਰੀ ਡੀ.ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਆਰਐਲ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ 21 ਜਨਵਰੀ, 1955 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਮੰਗ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ, ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮਿਤੀ 18 ਮਈ, 1959। ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(11) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 2 (ਏ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਉਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਵਿਵਾਦਤ ਘਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ

1 ਜਨਵਰੀ, 1939 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ। ਵਿਵਾਦਤ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲਾ ਘਰ 1939 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਕਿਰਾਇਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਰਾਇਆ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੇ ਜਗ੍ਹਾ ਸਮੇਤ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ। 1,34,035.00 ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਰੁਪਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ। 838.00 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ, ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਨ ed ਦੇ 7i ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਇਸ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਰੁਪਏ ਜੋੜ ਦਿੱਤੇ। 167.00, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 (2) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਕਤ ਰਕਮ ਦਾ 1/5 ਵਾਂ, ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਰੁਪਏ। 1,000.00 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ।

(12) ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮਕਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ 1,34,035.00 ਨੂੰ ਆਪਹੁਦਰੇ ਵਜੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਰ ਦੇ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਧਾ ਕੇ 1000 ਰੁਪਏ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ 2,500.00। ,

(13) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ: -

(1) ਪੂਨਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਟੀਕਮ ਚੰਦ (2), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏ ਬਾਰੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ , ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਸਪਾਟ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਿਆਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਧਾਰਾ 7(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਜਾਣਕਾਰ ਸਾਲਸ ਨੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਘਰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਸਟੈਂਡਰਡ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕੀ ਸਨ।

(2) ਅਮੀਓ ਪਾਲ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬੰਗਾਲ ਪ੍ਰਾਂਤ (3)। ਇਹ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 75-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ

ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ

- (3) ਏਆਈਆਰ 1951 ਅਜਮੇਰ 321"
- (4) ਏ.ਜੇ.ਆਰ. 1954 ਕੈਲ. 551.

ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1939 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 : (l)(d) ਅਤੇ (e) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹੋ: -

“(d) ਆਰਬੀ ਟਰੇਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ , ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਉਚਿਤ ਰਕਮ ਕੀ ਹੈ।

(e) ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ-

1.) ਸੈਕਸ਼ਨ 23, ਲੈਡ ਐਕ ਕੁਇਜ਼ਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ , ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

11.) ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਥਾਈ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਹੈ।”

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(2) (ੳ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਦੀ ਆਵਰਤੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲਈ ਗਈ ਸੀ।

3. ਹਾਜ਼ੀ ਮੁਹੰਮਦ ਇਕਰਾਮੁਲ ਹੱਕ, ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (4)। ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1939 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(2) (ੳ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ।

4. ਪਰੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਚੈਟਰਜੀ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (5)। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ AAAssamAA ਐਕਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, com ਪੈਨਸ਼ਨ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੋ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਸੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। .

5. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਈ ਗੁਪਤਾ (6), ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡਿਫੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਕੇਸ ਸੀ। ਹੈੱਡ ਨੋਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ-

"ਜਿੱਥੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈਆਧਾਰ ਐੱਸ

- (5) ਏਆਈਆਰ 1959 ਐਸਸੀ 488.
- (6) ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 167
- (7) ILR (1960) 2 Fb. 119 (FB)

ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਏ ਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅੰਕੜਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਿਰਾਏ

ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਹੋਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਪੱਖ ਕਿਰਾਇਆ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਬੂਤ ਦੇ ਇੱਕ ਟੁਕੜੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੋ ਮਾਪਦੰਡ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

6. ਰਵੀ ਕਾਂਤਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (7), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਐਡ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੱਕਦਾਰ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਉਸਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1949 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਰਪੱਖ ਕਿਰਾਏ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਮੰਗ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਆਵਰਤੀ ਭੁਗਤਾਨ ਵਜੋਂ, ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਚ ਦੁਲਟ, ਜੇ. ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਅਤਰ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (8), ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸਨ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਬਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਈ ਗੁਵਤਾ (6) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦੁਲਟ, ਜੇ. ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਸਹੀਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਸੀ।), (ਸੁਪਰਾ)। ਖੰਨਾ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. (ਮੇਰੇ ਲਾਰਡ ਵਜੋਂ; ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸਨ) ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ, ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੱਲ ਕੀਤੀ: -

“ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਖੜ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (ਈ) ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਾਰ ਰਾਈਡ ਵੇਟ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸ, ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ

(8) ILR (1964) 2 ਪੀ.ਬੀ. 311.

(9) 1956 ਦਾ FAO 90, 8 ਨਵੰਬਰ 1957 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਵਰਤੀ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਚਿਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਸੀ। ty, ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਸ਼ਬਦ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੰਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ

ਅੰਕੜਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 8 ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) ਵੀ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ। ਕਲਾਜ਼ (ਈ) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਗ੍ਹਾ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (2) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਲਾਗੂ ਹੋਣ। ਧਾਰਾ (ਈ) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਸਿਰਫ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਕਾਰਕਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਬੀ ਟਰੇਟਰ ਉਸ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਜ਼ਰੀਆ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ (ਈ) ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ 'ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ' ਅਤੇ 'ਉਸ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੰਗੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਆਵਰਤੀ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਕਾਨ ਦੇ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਾਲਸ ਇੱਕ ਰਕਮ ਜੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਾਲਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਿਰਫ ਲੋੜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਆਧਾਰ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(2) ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਨਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

i

ਕਲਕੱਤਾ ਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਦਮ ਕਰਜ਼ਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (9) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ (ਜਜਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ!) ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਨਿਰੀਖਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਈ ਦੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਕਲਕੱਤਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1923 ਦੀ ਧਾਰਾ 127(ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਬਿੰਦੂ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਨਾ:-

"ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਲਾਨਾ ਮੁੱਲ, ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏ' ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਸਲਾਨਾ ਕਿਰਾਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਮੁਨਾਸਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਲ-ਦਰ-ਸਾਲ, ਘੱਟ, ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਭੱਤਾ, ਆਇਲ-ਜੋੜਿਆਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਲਈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੁੱਲ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਵਿੱਚ

ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੇ ਜੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਹ ਸਨ "ਕੁੱਲ ਸਾਲਾਨਾ ਕਿਰਾਇਆ ਜਿਸ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਦੇਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ"। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਯੰਤਰਣ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਆਰੀ ਕਿਰਾਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਰਸੀਦ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਲਈ ਜ਼ਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। "ਮਿਆਰੀ ਕਿਰਾਇਆ" ਨੂੰ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(10) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

“ਉੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਰੀਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਬਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ

(10) AIR 11962 SC J151.

ਮਿਆਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਮਿਆਰੀ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਦਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਾਇਆ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਕਰੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਕਿਰਾਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇ। ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀਆਂ ਵਾਜ਼ਬ ਉਮੀਦਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਦੰਡਕਾਰੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 127 (ਏ) ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅਸਲ ਕਿਰਾਏ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ, ਪਰ ਇੱਕ ਕਾਲਪਨਿਕ ਕਿਰਾਇਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮੁਨਾਸਬ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਹਾਈਪੋਥ ਟਿਕਲ ਕਿਰਾਇਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ, ਇੱਕ ਓਪਨ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ 'ਕਾਲਾ ਬਾਜ਼ਾਰ' ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀਮਾ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਘੇਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਕੈਲ ਕਿਰਾਇਆ ਉਸ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।”

ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਮੰਗੇ ਗਏ ਅਹਾਤੇ ਦਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਕਲਕੱਤਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਪਰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(2)(ਏ) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੌਜੂਦਾ

ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ ਉਸੇ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਇਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਜੋ ਉਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਆਮ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈ ਲਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਲੀਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਇਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਵਾਜ਼ਬ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਮੰਗੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(2)(a) ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਵਿੱਚ, ਸਾਲਸ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਜੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਜਿਸ ਲਈ ਮੰਗੀ ਗਈ ਥਾਂ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁੜ-ਵਾਰ ਨੁਕਸਾਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੰਗੀ ਗਈ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਮੰਗੀ ਥਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕੋਈ ਅਹਾਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਆਦਿ, ਆਦਿ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਲਸ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਲਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(15) ਸਾਲਸ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8(2)(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਐਂਡ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਵਰਤੀ ਰਕਮ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਇੱਕ ਆਵਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹੀ ਖਰਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।

(16) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਲਸ (ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਵਾਰਡ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਾਲਸ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਪੱਖ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 8(2) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(1)(e) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ 23 ਮਾਰਚ 1970 ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

-ਆਰ. ਐਨ. ਐਮ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਕੰਚਨ